

Институт Лингвистики Киргизского
государственного университета им. И. Арабаева (Киргизия)
Витебский государственный университет (Белоруссия)
Казахский национальный университет имени аль-Фараби (Казахстан)
Кемеровский государственный университет (Россия)
Кемеровское региональное отделение
Российской Ассоциации лингвистов-когнитологов
Международная распределенная лаборатория когнитивной лингвистики
и концептуальных исследований (ЛКЛиКИ):
Кемерово – Севастополь – Армавир – Ставрополь

**Материалы
XIV Международной научной конференции
«Новые парадигмы и новые решения
в когнитивной лингвистике»
Бишкек, 4-5 июля 2014 год**

Серия «Филологический сборник»
Вып. 13

**НОВЫЕ ПАРАДИГМЫ
В КОГНИТИВНОЙ
ЛИНГВИСТИКЕ**

УДК 81' 1 (082)
ББК Ш100.4я43я41

Редакционная коллегия:

М.В. Пименова (отв. соред.), Б.К. Момынова (отв. соред.),
В.А. Маслова, С.Ж. Мусаев

Н 76 Новые парадигмы в когнитивной лингвистике / Отв. соред. Б.К. Момынова, М.В. Пименова. – Алматы – Кемерово – Витебск – Бишкек: КГУ, КазНУ, КемГУ, ВГУ, 2014. – 688 стр. (Серия «Филологический сборник». Вып. 13).

ISBN 978-966-489-246-9

В выпуск 13 «Новые парадигмы в когнитивной лингвистике» из серии «Филологический сборник» вошли материалы исследований слушателей XIV Летней научной Школы и результаты изысканий участников XIV Международной научной конференции «Новые парадигмы и новые решения в когнитивной лингвистике», которая состоялась 4-5 июля 2014 г. в Институте Лингвистики Киргизского государственного университета им. И. Арабаева (Бишкек). В сборник вошли статьи, посвященные рассмотрению таких вопросов, актуальных для современного языкознания, как теоретические основы теории ментальности и концептуальных исследований, вопросы языковой вербализации концептов, концептуальной, научной, авторской картин мира, прикладных аспектов концептологии, исследования жанра и дискурса, изучения лингвокультурных реалий, межкультурной коммуникация, политической лингвистики и этнокультуры и др. Он предназначен для лингвистов, литературоведов, культурологов, психологов и широкого круга читателей, интересующихся проблемами когнитологии.

ISBN 978-966-489-246-9

© Б.К. Момынова, М.В. Пименова
© Авторы статей

**ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ КОГНИТИВНЫХ И
КОНЦЕПТУАЛЬНЫХ ИССЛЕДОВАНИЙ**

Әбікенова Г. Т.
Қазақ инновациялық гуманитарлық-заң университеті,
Қазақстан Республикасы

**ТІЛ ҚОЛДАНЫСЫНДАҒЫ КОГНИТИВТІ
НЕГІЗДЕРДІҢ ЗЕРТТЕЛУІ**

Бүгінгі таңдағы танымдық (когнитивтік) ғылым өзінің бастауын ежелгі дәуірден алатындығы белгілі, себебі танымдық ғылымның нысаны болып саналатын таным мен ақыл, олардың өзара қатынасы сонау ерте заманалардан пікірталас тудырып келген түсініктер. Бұл дегеніміз танымдық ғылымның ең маңызды да, басты мәселесі классикалық мәселе – тіл мен ойлау екендігін анықтай түседі.

Поэтикалық мәтіндегі тіл мен ойлаудың өзара қатынасы ертеде философтарды бірден-бір ойландырған мәселе болса да, бүгінгі таңда осы мәселе де күн тәртібінде тұрғандығын көруге болады. Бұның айғағы Платонның «Кратили» – тілдің танымдық құрал екендігі жөнінде сөз қозғалған ең алғашқы философиялық талдауы. Тіл жөніндегі Платонның тәржімелеуінің негізі-атаулардың қоршаған ортаны танып білуде абсолюттік дәлме-дәл еместігінде. Платонның пікірі бойынша атаулар көмегімен қоршаған ортаны танып білу танымдық құрылымның төменгі сатысын ғана құрайды, ал бұл процестің ең жоғарғы сатысы байқап бағдарлап, мән-мағынасын түсіне танып білу болып саналады [7]. Платонның тілдің танымдық қызметін мұндай шеңберде шектеуі сол дәуірдегі тілді символдық белгі ретінде қарастырмай, табиғи белгі тұрғысынан қарастыру көзқарасының қалыптасуынан деп тұжырым жасауға болады.

Ал үндітанушы ғалымдардың пікірлері бойынша, үнді философы Анандавардханидың (IX б.э.) іліміндегі семантикалық өзгерістердің сипаты, ойлау мен тіл арақатынасы (ойдың пайда болуы мен сөзбен шеткізу арақатынасы) мәселелері бойынша айтқан ойлары қазіргі кезде де өз құндылығын жоймаған [8].

Қытайдың конфуциандық ілімін қарастырсақ, бір заттың мағынасын түсіну үшін оның алғашқы идеялық болмысына,

КОГНИТИВНАЯ ЛИНГВИСТИКА: СОВРЕМЕННЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ

ӘМИРОВ Ә.Ж.	ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТЕРМИНДЕР МӘСЕЛЕСІ ...	94
BEYSEMBAYEVA G.	LES DIFFICULTES DE LA TRADUCTION DES TERMES TECHNIQUES DANS LES TEXTES SPECIAUX	100
ДМИТРИЕВА К.В., САЛЕНКОВА Т. Н.	ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ СУБКОНЦЕПТА БЕЛЫЙ ЦВЕТ В ХУДОЖЕСТВЕННОМ ТЕКСТЕ (на материале романов В. Набокова «Лолита» и А. Фадеева «Разгром»)	106
ЖУСАНБАЕВА С.Б.	КӨРКЕМ МӘТІН ЖӘНЕ АВТОРЛЫҚ ҰСТАНЫМДАР	124
КОВАЛЕВИЧ Е.П.	ФРЕЙМОВОЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ КОНЦЕПТА FLOWER НА СИНТАГМАТИЧЕСКОМ УРОВНЕ	128
КРЫЛОВА Н.Ф.	ДИНАМИКА ХУДОЖЕСТВЕННОГО ТЕКСТА (НА МАТЕРИАЛЕ ПОЭЗИИ П.ВАСИЛЬЕВА)	138
КҮДЕРИНОВА Қ.Б.	ҚАЗАҚ АУЫЗША ДИСКУРСЫНЫҢ ТІЛДІК ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ	145
КҮРКЕБАЕВ К.	СЕМАНТИКА ТЕОРИЯСЫ ЖӘНЕ КОНТЕКСТ МӘСЕЛЕСІ	152
МАМАЕВА М.Қ.	ЭМОЦИЯ-ЭКСПРЕССИЯ РЕҢДІ ЕТІСТІКТІҢ БІР ТҮРІ – ЕЛІКТЕУШТЕН ЖАСАЛҒАН ТҮЫНДЫ СӨЗДЕР	159
МӘМЕСЕЙІТ Т.І., МАМАЕВА Г.Б.	АЛАШ ЗИЯЛЫЛАРЫНЫҢ ТЕРМИНЖАСАМ ҰСТАНЫМДАРЫ	163
МОРЕЛЬ МОРЕЛЬ Д.А.	К ВОПРОСУ ОБ АНАЛИЗЕ ДИНАМИКИ КОНЦЕПТОВ	169
ПУЛОВ Е.В.	ПОНЯТИЕ ЛИЧНОСТИ В ЮРИДИЧЕСКОМ, ЭКОНОМИЧЕСКОМ, ЭТИЧЕСКОМ, ЯЗЫКОВОМ АСПЕКТАХ	180
РАБКИНА Н.В.	КОНЦЕПТ-СЦЕНАРИЙ СПРАВЕДЛИВОЙ ВОЙНЫ В СТРУКТУРЕ МЕДИАСОБЫТИЯ «ГРАЖДАНСКАЯ ВОЙНА В СИРИИ»	183
РАХЫМБАЕВА А.Т.	СӨЗЖАСАМ ЖҮЙЕСІ ТУРАЛЫ ҒАЛЫМДАРДЫҢ ЗЕРТТЕУЛЕРІ	191
САРБАЛАЕВ Ж.Т.	ИЗ ИСТОРИИ ИМЕНИ ПРИЛАГАТЕЛЬНОГО В КАЗАХСКОМ ЯЗЫКЕ	194

САТКЕНОВА Ж.Б.	АНТРОПОЭЗЕКТИК ПАРАДИГМАДАҒЫ «ТІЛДІК ТҮЛҒА» ТЕОРИЯСЫНЫҢ ҚАЛЫПТАСУЫ МЕН ДАМУЫ	198
ХРЕНОВА А.В.	ЭВОЛЮЦИЯ ПОНЯТИЙНОЙ СТРУКТУРЫ МАКРОКОНЦЕПТА ПРЕЗИДЕНТ	201
ШАКЕНОВА М.Т.	КОГНИТИВНО-НОМИНАТИВНЫЙ ПОТЕНЦИАЛ ИСХОДНОГО СЛОВА	209
ШАРИПОВА М.К.	ДВУЯЗЫЧИЕ КАК ОСНОВА ЗАЙМСТВОВАНИЯ	212

КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ СИСТЕМА И МЕНТАЛЬНОСТЬ НАРОДА

АБДИЕВА В.Э.	«АЯЛ» КОНЦЕПТИСИНИН МАКАЛДАР АРҚЫЛУУ БЕРИЛИШИ	218
АБДЫРАМАНОВА А.Ш.	МЕТАФОРИЗАЦИЯ КОНЦЕПТОВ В КЫРГЫЗСКОМ РОМАНЕ	226
АЙДАРБЕКОВА А.С., САХНО Л.В.	ФИТОТОПОНИМИЯ КАЗАХСТАНА СИМВОЛ ЖӘНЕ ФРАЗЕОЛОГИЯЛЫҚ ТІРКЕСТЕР	234
АНЕСОВА У.Г.	КОНЦЕПТ «ПРОСТРАНСТВО» / «ДАЛА» КАК ЭТНИЧЕСКИ ПОКАЗАТЕЛЬНОЕ ЯВЛЕНИЕ В РУССКОМ И КАЗАХСКОМ ЯЗЫКАХ	246
БЕКТУРОВА Ж.Б., КАДЕЕВА М.И.	ФРЕЙМ КОНЦЕПТА «ПОСТУПОК» В РУССКОМ ЯЗЫКЕ	256
ГОРБАЧЕВА Е.Н.	НАЦИОНАЛЬНЫЕ ОБРАЗЫ В ПРОЗЕ КАЗАХСКИХ БИЛИНГВОВ	266
ЕРМЕКОВА Ж.Т.	ЭТНОСТЕРЕОТИПЫ В МЕДИАТЕКСТАХ И ПРАКТИКИ ПРЕОДОЛЕНИЯ СТЕРЕОТИПНОСТИ	274
ИЛЬИНА О.В.	ЭВОЛЮЦИЯ ОФИЦИАЛЬНОЙ ИДЕОЛОГИИ СОВРЕМЕННОЙ РОССИИ: К ПОСТАНОВКЕ ПРОБЛЕМЫ	283
КАБЛУКОВ Е.В.	«АЙМАН-ШОЛПАН» ЖЫРЫНДАҒЫ МАТЕРИАЛДЫҚ-МӘДЕНИЕТ ЛЕКSIKA.....	292
КӘРІПЖАНОВА Г.Т.	СИМВОЛИЧЕСКИЕ ПРИЗНАКИ КОНЦЕПТА «СТОЛИЦА» В РУССКОМ ЯЗЫКЕ	298
КИМ ЁНГ РО.	ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ МИФОЛОГЕМ В ТЮРКСКИХ ПАМЯТНИКАХ	306
МУСАБЕКОВА У.А.		

прилагательных [Текст] : на материале соврем. рус. яз / А.М. Шрам, – Л.: ЛГУ, 1979. – 134 с.

18. Dmitrieva K.V. Functioning of Blue Colour Subconcept in Literary Text (on the materials of V. Nabokov «Lolita» and A. Fadeyev «Razgrom»)/«The Rout» / K.V. Dmitrieva, M.P. Kotyurova // Перспективы науки (SCIENCE PROSPECTS). № 5(32). – Тамбов, 2012. – С. 212–214.

19. Dmitrieva, K. . Functioning of the Sub-Concept «Purple Colour» in Literary Text / K. . Dmitrieva, M. . Kotyurova // Глобальный научный потенциал (Global Scientific Potential). № 9(18). – Санкт-Петербург, 2012. – С. 153–157.

Жусанбаева С.Б.

*филология ғылымдарының кандидаты, доцент
Алматы, әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университеті*

КӨРКЕМ МӘТІН ЖӘНЕ АВТОРЛЫҚ ҰСТАНЫМДАР

Көркем мәтінде бейнеленіп отырған шындық өмір әр түрлі қырынан суреттелгенімен, оларды суреттеудің негізінде психологиялық әдіс басшылыққа алынады, ол – болмысты меңгерудің ерекше филологиялық әдісі болып табылады. Шындық дүниені рухани игерген автордың қиялы болмыстың фактілерінің негізінде өзінің ішкі жан дүниесін жасап, оларды өз шығармасында баяндайды. көркем мәтіндегі шындық болмыстың объектілерінің көлемі автордың мақсаты мен шығарма жанрына тәуелді.

Біртұтас көркем дүниені болмыстың және болмыс фактілеріне негізделген автор ойының шындығы құрайды. Көркем мәтінде бейнеленетін адамның ішкі жан дүниесі де біртұтас көркем дүниені жасауға қызмет етеді.

Мәтіннің көркем кеңістігі – автордың рухани дүниесін көркем образдар арқылы шығармашылықпен бейнелеуі. Автордың ойлауындағы көркем дүние – ол субъективті әрі объективті әлем. Жазушы өзі танып білген шындық болмысты санасының ішкі әлемінен өткізе отырып көркемдік шешімге келеді.

Көркем мәтіннің ішкі әлемі екі нәрсенің өзара әрекет етуінен құралады: шындық болмысты өзгертуге бағытталған белсенді қимыл мен шындық болмысты дұрыс, анық бейнелеу әрекеті.

Көркем мәтін – сыртқы әлемнің оқиғалары мен құбылыстарын автор санасынан шығармашылықпен өткізген оның объективті әлемі. Автор ойындағы көркем әлем объективті. Осы көркем әлемнің біртұтас ішкі бірлігі мәтін кеңістігінің оқиғалары мен кейіпкерлер іс-әрекетінің ерекшелігін анықтайды.

Көркем мәтіннің референтті кеңістігін шығарма авторының санасындағы поэтикалық тілдік бірліктер құрайды. «Поэтическая речь представляет собой такой модус языковой коммуникации, который требует для своего понимания конструирования (а не просто соотнесения) определенных сфер референции (миров), в которых высказывания может быть истинно, и задания отношения между мирами».

Накты сөйлеуде көрінетін мәтіннің тілдік бірліктері сыртқы әлемді, қоршаған шындық ортаны мәтіннің референтті кеңістігі ретінде бейнелейді. Сол сыртқы әлем көркем мәтіннің универсумында жүзеге асады. Себебі көркем мәтін кеңістігі автордың шығармашылық ізденісінің нәтижесінде пайда болады. Мәтіннің ішкі әлемін өзінің ережелері түзеді.

Көркем мәтінде шығарманы жасаушы автор субъект ретінде болып, коммуникацияға қатысады. Жазушы шығармасында тілдік бірліктерді қалай болса солай, талғаусыз қолдана салмайды. Автор санасының ой елегінен өткен, белгілі бір қатысымдық жағдаятты сипаттауға қажетті тілдік бірліктер ғана іріктеліп алынады. Бұл үдеріс автордың белсенді шығармашылық әрекетінің нәтижесінде жүзеге асады. «В пространстве художественного текста автор создает сложную, иерархически упорядоченную систему уровней коммуникации, представленных особым субъектом речи, поэтому в художественном тексте устанавливаются сложные, динамичные отношения между разными субъектными сферами: автором, рассказчиком и персонажем». Көркем мәтін кеңістігіндегі субъективті фактордың ролін анықтау туралы сұрақ шығарманы бір арнаға ұйымдастырушы орталық – автор мәселесіне әкеледі.

Сонымен, көркем мәтін дегеніміз – өзара бір-біріне тәуелді, күрделі элементтердің көпөлшемді кешені. Көркем мәтінде автордың мақсаты, ниеті, қабілеті, уәждемесі тілдік бірліктерде көрініс табады. Олар (мақсаты, және т.б.) элементтер арасындағы байланыстар мен тұрақты қатынастардың біртұтас жүйесіне ұйымдасқан. Автор ұстанымдары кеңістіктегі құбылыстар мен кейіпкерлердің,

уақыттың және т.б. күрделі қатынастарынан байқалады. Кейде ол ұстанымдар күрделі символдық мәнге ие болуы мүмкін. Мысалы, Ш.Мұртазаның «Ай мен Айша» романындағы «ай» сөзі. «Ай» сөзі – романда символдық мәнге ие.

Қазақ халқының наным-түсінігінде ай туралы әр түрлі аңыз-әңгімелер, ырымдар бар. Халық жаңа туған айды көргенде сәлем берген: «Ай көрдім, аман көрдім. Ескі айда есірке, жаңа айда жарылқа». Осы айға сәлем беру ырымын жаны киналған Барсхан да айтады: «мен қамбаның есігін тепкілеп, тоқпақтаймын. Есіктің көздей тесігінен қылтиып жаңа туған Айдың қияғы көрінеді. Айшадан естігенімді ішімнен қайталап: Иә, Құдай, жаңа айда жарылқа, ескі айда есірке дедім. Жарылқай ма, жоқ па – беймәлім?» (4-том, 77-бет).

Бұл арада «ай» сөзі автордың алдына қойған мақсатына сәйкес «жарылқаушы» үміт отын себуші қызметін атқарады. Шығарманың өне бойында автор Айдың бейнесін Барсхан мен Айшаның көңіл-күйіне, іс-әрекетіне қатысты әр түрлі кейіпте суреттейді. Келтірілген мәнмәтінде «қылтиып жаңа туған Айдың қияғы» Барсхан үшін жердегі күнделікті күйбің тірлігінен тәуелсіз, мына қапастан өзін құтқарушы күш, жердегі адамдардың билігіне бағынбайтын әлем.

«... аспандағы топ-толық Айға қарап: – О, Жаратқан, баска-баска, мына үрпек балапандай үш нәрестенің не жазығы бар еді? – деді.

Толықсып тұрған Ай бір аунап түскендей болды. Мен лезде есейіп шыға келдім».

«Жаңа жарқырап тұрған Ай бұлттың ішіне сүңгіп кетті де, жетімдіктің алғашқы дәмін татқандай болдым». Автор айдың әр түрлі қимылы («аунап түскендей болуы», «бұлттың ішіне сүңгіп кетуі»), «мұңаюы», «тіл қатпауы» және т.б.), іс-әрекеті арқылы оны кейіпкерлерімен мұндас, жанашыр бейнеге айналдырады. Ай – Айша үшін Жаратқан ие, Құдай. «Ай» сөзі романда қосымша мәтіндік мәнге («жаратқан», «Құдай») ие болады. «Мұрны қоңқиған бүкір шалды қолынан жетектеп келе жатып, көзім түсіп кетті: жанында шақырайған жалғыз жұлдызы бар жаңа ай туған екен. Ішімнен: «Е, айналайын, Жаңа туған Ай, Айшаны аман қыла гөр!» – деп тіледім».

Халық нанымдарында жаңа туған ай – жарылқаушы күшке ие күдірет. Сондықтан да романда айға табыну, сәлем беру және т.б. айға қатысты іс-әрекеттер көркем мәтінді байланыстырушы қызмет

атқарады. Көркем мәтінде авторлық синтагматика өте маңызды рөлді орындайды. Сөздер, сөз тіркестері, сөйлемдер «ай» сөзімен түрлі семантикалық қатынасқа түсу арқылы авторлық ұстанымды ашады.

«Ай мен Айшада» Аймен қатар жел, Қара Жер, Жол, Жұлдыз және т.б. тірек сөздер мәтін байланысымының қызметін атқарады.

Романның соңына қарай үй ішімен еліне қайтқан Айша мен Барсханға Ай мейірленеді: «Адамдар ай сияқты мейірлі болса, елден көшіп неміз бар еді, Барсхан. Тасбеттер әлі алдымыздан шығар. Бірақ сен енді бала Барсхан емессің. Құдай аман болса, енді ешкімге есенді жібермессің», – дейді Айша. Сол «мейірлі Айға» қарап: «Мен сияқты екен де, жарықтық, о, пірім менің, – деп Айға алақанын жайып жіберіп: – Қолдай гөр, сенің мұңайғаның – менің мұңайғаным. Менің жайымды сен ғана ұғасың. Айша бетін сипап, көзінің жасын сұртті».

«Ай» тірек сөзі концептуалдық мәнге ие болып, «Ай мен Айша» мәтінінде әр түрлі мағынаны білдіреді: Құдай, Жаратқан, Қолдаушы, Жарықтық, аяушы және т.б.

Тірек сөз, байқағанымыздай, – бұл лексикалық бірлік, оның әр түрлі мәні көркем мәтінде бір мезгілде міндетті түрде әр түрлі қырымен жанданып ассоциативтік байланыстарға түседі. Көркем мәтіндегі қым-қуыт оқиғаларға Ай да ілеседі. Оның семантикалық жағынан өзгерістерге түсіп, мағынасының өсуі мәтінде ұйымдастырушылық қызмет атқарады. Айдың қияктанып тууы, толысуы, жартыкештеніп азаюы барлығы өмірдің циклдық өзгеруі секілді қызмет атқарады. Безгекпен ауырған Барсхан үшін айдың жартыкештеніп азаюы, яғни қыркүйек айының жиырма сегізінен өту – мүшел жастан, қауіптен өту, аурудан аман-есенмен жазылумен тең. Айдың қозғалуы романда уақыттың жылжуы, жамандықтың азаюы, жақсылықтың жақындауы. «Ай» сөзі – құдіретті күшке ие, символдық мәні бар сөз, жаратушы. Қараңғы түнді жарық ететін, жолаушыға оңынан туатын «Ай» сөзі – көркем мәтінде мазмұндық-концептуалдық және астарлы мәні бар мазмұндық ақпаратты береді.

Ш.Мұртазаның «Ай мен Айша» романындағы «ай» сөзі символдық қолданылуымен қатар, оқырман санасында тарихи-мәдени ассоциация тудырады: көпмәнділік, семантикалық тұрғыдан күрделенуі, көркем мәтінде олардың парадигматикалық,

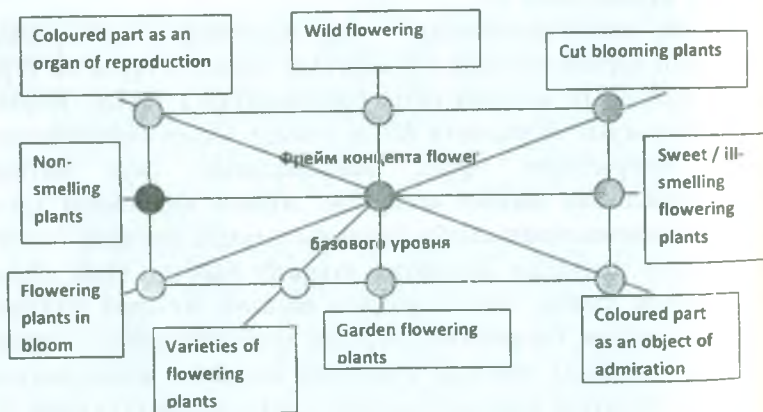
синтагматикалык, сөз тудырушылык байланыстары секілді белгілері акылы жүзеге асады.

Ковалевич Е.П.

Армавирская государственная педагогическая академия, Россия

ФРЕЙМОВОЕ ПРЕДСТАВЛЕНИЕ КОНЦЕПТА FLOWER НА СИНТАГМАТИЧЕСКОМ УРОВНЕ

Концепт Flower представляет собой достаточно сложное образование, проявляющее себя на разных уровнях: когнитивном, языковом, эмоциональном. На когнитивном уровне элементами структуры концепта Flower являются фреймы и субфреймы, организующиеся вокруг основного фрейма, который представляет концепт базового уровня – образ прототипического цветущего растения. Фрейм концепта Flower на базовом уровне формируется на месте пересечения ряда фреймов:

Точки пересечения всех этих фреймов образуют слоты, соответствующие разнообразным аспектам, выделяемым на основе опыта общения с растениями подобного типа. Известно, что фреймовые слоты представляют собой как временные, так и постоянные характеристики, присущие отображаемому объекту [1]. Слоты во фрейме концепта Flower являются аналогами

свойств, которыми обладает то или иное цветущее растение в реальном мире: способности ярко /неброско цвести, источать / не источать аромат, использоваться в качестве продукта /товара / объекта любования. В процессе реализации концепта Flower слоты заполняются соответствующей информацией на основе сопоставления фрейма конкретного цветущего растения с фреймом-прототипом. Естественно, что и количество заполняемых слотов, и информация, которую они содержат, различается от фрейма к фрейму, но набор прототипических характеристик присутствует у любого. Для иллюстрации фреймового анализа концепта Flower обратимся к следующему примеру:

(1) *It was the birthday of the Infanta. She was just twelve years of age, and the sun was shining brightly in the gardens of the palace. Although she was a real Princess and the Infanta of Spain, she had only one birthday every year, just like the children of quite poor people, so it was naturally a matter of great importance to the whole country that she should have a really fine day for the occasion. And a really fine day it certainly was. The tall striped tulips stood straight up upon their stalks, like long rows of soldiers, and looked defiantly across the grass at the roses, and said: «We are quite as splendid as you are now.» The purple butterflies fluttered about with gold dust on their wings, visiting each flower in turn; the little lizards crept out of the crevices of the wall and lay basking in the white glare; and the pomegranates split and cracked with the heat and showed their bleeding red hearts. Even the pale yellow lemons, that hung in such profusion from the mouldering trellis and along the dim arcades, seemed to have caught a richer colour from the wonderful sunlight, and the magnolia trees opened their great globe-like blossoms of folded ivory and filled the air with a sweet heavy perfume.* (O. Wilde. The Birthday of Infanta, p. 245).

В приведенном примере присутствует базовый концепт, репрезентируемый на лексическом уровне как *flower /blossom*, а также его модификации, выражаемые лексемами *tulips* и *roses*. Через употребление словосочетания *the gardens of the palace* происходит активизация фрейма красивое место действия, о чем свидетельствует лексема *palace*. Одновременно с употреблением названий разных растений происходит актуализация соответствующих фреймов. В результате фреймовая структура концепта Flower проявляется на

Подписано к печати 23.06.2014.
Формат 60x84 1/16. Усл.-печ.л.
Уч.-изд.л. 43,0. Тираж 300 экз.

Отпечатано в типографии «DALAPRINT»
050056, г. Алматы, ул. Ереванская, 2а.